

**SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**Pf.I.20.254/2017/6.szám**

A Szegedi Ítéltábla a dr. Mészáros Ferenc ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti székhelyű felperesnek – **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen sérelemdíj és kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. január 26. napján kelt 1.P.22.416/2016/8. számú ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

**Í T É L E T E T:**

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 17.200,- (Tizenhétezer-kettőszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

**I N D O K O L Á S**

A felperes **(város 1)** Rendőrfőkapitánya 2015. június 3-án kelt **(X).** ált. számú végzésének felülvizsgálatát kérte a **(város 2)**-i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál. Keresetlevelében tárgyalás tartását kérte a Pp. 338. § (5) bekezdése alapján.

A **(város 2)**-i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.Kpk.22.255/2015/4. számú, tárgyaláson kívül meghozott végzésével a kérelmet elutasította, mely ellen fellebbezési jogot nem biztosított. Határozatának indokolása szerint a kérelem tárgyában folyó nemperes eljárásban a Pp. módosításáról és egyes közigazgatási nemperes eljárásokról szóló 2005. évi XVII. törvény (Knpt.) 4. §-a, valamint 3. § (2) bekezdése alapján végzéssel határozott.

A felperes keresetében 200.000,- Ft sérelemdíj, valamint a nemperes eljárás során megfizetett díj, illeték és jogi előadói munkadíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Érvelése szerint az alperes megsértette jogorvoslati és nyilvános tárgyaláshoz fűződő jogát, amikor kérelme ellenére nem tűzött ki tárgyalást az ügyben. Álláspontja az volt, ezzel a Ptk. 2:51. §-án és 2:52. §-án alapuló sérelemdíjra és kártérítésre vált jogosulttá.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, eljárása a vonatkozó jogszabályoknak mindenben megfelelt, jogsértést nem követett el. A felperes kérelmét közigazgatási nemperes eljárásban bírálta el, a nemperes eljárásoknak pedig sajátossága, hogy csak okirati bizonyításnak van helye, tárgyalás tartásának lehetőségéről maga a törvény sem rendelkezik. A nemperes eljárásban semmi olyan bizonyítandó tény nem merült fel – és ilyenre a felperes sem hivatkozott –, ami szóbeli tárgyalást indokolt volna. Kiemelte, a felperes jogorvoslati joga nem került jogszerűtlenül korlátozásra, a fellebbezés lehetőségét maga a jogszabály zárja ki. Végül

hangsúlyozta, a tisztességes eljáráshoz fűződő jog nem személyiségi jog, ezért még esetleges sérelme sem vonná maga után a sérelemdíjra való jogosultságot.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, fizessen meg az államnak külön felhívásra 9.000,- Ft illetéket. Határozatának indokolásában rámutatott, a felperes személyiségi jogsértésként jogorvoslati jogának korlátozására hivatkozott, az azonban alapjog, nem minősül személyiségi jognak, így megsértése esetén sem alkalmazhatók a személyiségi jogsértés szankciói. Az állított jogsértéseket vizsgálva nem találta megállapíthatónak a felperes jogorvoslati jogának, illetve bírósághoz forduláshoz való jogának sérelmét, mivel kérelméről a **(város 2)-i** Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak a nemperes eljárásra irányadó szabályok alapján kellett határoznia, amely szerint még ezirányú kérelmére sem tarthatott az ügyben tárgyalást, személyes meghallgatás tartása pedig a rendelkezésre álló iratok alapján nem volt indokolt.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amely annak megváltoztatására és az alperes keresete szerinti marasztalására irányult. Elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megállapításai közül mellőzni, hogy személyes meghallgatás tartása a rendelkezésre álló iratok alapján nem volt indokolt, mert ezzel az elsőfokú bíróság az alapügyben eljáró bíróság jogalkalmazását vette át, kiegészítve a jogerős döntést. Kiemelte, a Pp. 338. § (1) bekezdése kimondja, a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Véleménye szerint a tárgyalás tartása jelenti az eljárás nyilvánosságát és ez biztosítja a társadalom számára az igazságszolgáltatás működésének ellenőrzését, egyben megteremti annak lehetőségét, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok tükrében a fél szóban is előadhassa érveit. Miután a **(város 2)-i** Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt nemcsak jog-, hanem fontos ténykérdések is felmerültek, döntő jelentőséggel bírt volna az ügy kimenetele szempontjából, hogy szóban is nyilatkozhasson. További érvelése szerint téves az elsőfokú bíróság álláspontja abban, hogy a jogorvoslathoz való jog nem minősül személyiségi jognak. Ekörben utalt a Legfelsőbb Bíróság közzétett eseti döntésére.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

#### A fellebbezés **alaptalan.**

A felperes keresetét személyiségi jogainak megsértésére hivatkozva terjesztette elő, melyeket a nyilvános tárgyaláshoz, valamint a jogorvoslati joghoz fűződő jogának korlátozásában nevesített. Személyiségi jogai megsértésének szankciójaként sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Jogsértő magatartásként azt jelölte meg, hogy erre irányuló kérelme ellenére az alperes a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti kérelméről tárgyaláson kívül határozott, mellyel szemben nem biztosított jogorvoslati lehetőséget sem. Ezzel valójában arra utalt, hogy sérült a tisztességes eljáráshoz fűződő joga, melyet a Pp. 2. § (1) bekezdése rögzít, a bíróság számára kötelezettségként fogalmazva meg azt. Miután a felperes ezzel összefüggésben személyiségi jogai megsértését állította, szükséges a két jogosultság tartalmának vizsgálata.

A korábbi jogalkalmazói gyakorlatban valóban nem volt egységes annak megítélése, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog személyhez fűződő jognak tekinthető-e vagy sem. Az utóbbi időszakban azonban már a bírói gyakorlat tisztességes eljáráshoz való jogot és annak részelemeit eljárási alapjognak tekinti, melyek megsértése – bizonyos többletkövetelmények teljesülése esetén – eredményezheti egyúttal valamely személyiségi jog sérelmét is. Ilyen többlettényállási elem nélkül, az eljárás keretein belül maradó eljárási szabálysértések esetén a felet általában ügyfélként, eljárási jogaiban, és nem a személyiségi jogi sérelem megállapítására is alapot adó jelleggel, azaz a személye ellen irányuló közvetlen támadás formájában éri sérelem, tehát ilyenkor az eljárási

szabálysértések hátterében nem a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek állnak (EBH2007.1598., BH2008.12., Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.106/2009/4., Kúria Pfv.IV.20.766/2016/5.). A személyiségi jog ugyanis az ember testi és szellemi működését, az ember egységét és szabadságát biztosító jogok összessége, mely az ember személyiségéhez tapad (BDT 2016. 7-8. 96. számú eseti döntés I. tétele). Ezek csak olyanok lehetnek, melyek a személyiség lényegi elemeinek, a személy egyediségét, azonosságtudatát, környezetének értékítéletét meghatározó tulajdonságainak és külső megnyilvánulásainak a védelmét szolgálják. Ezzel szemben a különböző jogszabályokban az eljárások résztvevői számára biztosított eljárási jogok nem minősülnek egyben személyiségi jognak akkor sem, ha eljárási jogról van szó. A tisztességes eljáráshoz fűződő jog okozhat kárt vagy egyéb érdeksérelmet, de önmagában nem jár az eljárásban résztvevők személyiségének sérelmével, vagyis nem sorolható a személyiségi jogok körébe. Maga a jogalkotó sem tekintette annak, hiszen azt a Pp. 2. §-ában külön nevesítette, külön jogkövetkezményt kapcsolva hozzá (hasonlóan: BDT 2016. 7-8. 97.). Kimondta, ha a bíróság elmulasztja a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogának érvényesítését, a fél – az alapvető jogait ért sérelemre hivatkozással – sérelemdíjra tarthat igényt, feltéve, hogy a sérelem a jogorvoslati eljárásban nem orvosolható. Ha kárt is szenved, ugyanilyen feltétellel követelheti – a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint – kárának megtérítését.

Miután a felperes személyiségi jogsértés megvalósulására utaló tényállítást nem tett, helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy személyiségi jogsértés a kifogásolt alperesi magatartások kapcsán nem történt. De helytálló az a megállapítása is, hogy nem sérült a tisztességes eljáráshoz fűződő joga sem. A közigazgatási nemperes eljárásban a 2005. évi XVII. törvény (Knpt.) 4. §-a értelmében a Pp. XX. fejezetének szabályait csak a nemperes eljárás sajátosságaira is figyelemmel és annyiban kellett alkalmaznia az alperesnek, amennyiben a Knpt. eltérően nem rendelkezik. Emiatt a felperes által megsértettként megjelölt rendelkezések közül a Pp. 338. § (2) bekezdése (tárgyalás tartása iránti kérelem) a nemperes eljárásban nem volt alkalmazható (hasonlóan: Győri Ítéltábla Pf.I.20.141/2015/6/I.). Megjegyzi az ítéltábla, a Knpt. 3. § (3) bekezdése csak lehetőségként tartalmazza a felek személyes meghallgatását is, melyből következően az erről való döntés a bíróság mérlegelési körébe tartozik. Az állandó bírói gyakorlat szerint pedig a mérlegelésen alapuló döntések esetén bírósági jogkörben okozott kár megtérítése csak kirívóan okszerűtlen mérlegelés esetén állapítható meg, a perbeli esetben erről azonban nincs szó (BDT2017.3696., KGD1992.213.). Etekintetben az ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtettekkel. Az adott körülmények között a meghallgatás – miután az ügyben minden releváns adat rendelkezésre állt – csak az eljárás ésszerű időn belüli befejezését késleltette volna, ami pedig szintén a felek alapjoga, elősegítése pedig a bíróság kötelezettsége (Pp. 2. § (1) bekezdés).

Szintén alaptalanul állítja a felperes fellebbezésében jogorvoslati jogainak korlátozását. Az alperes végzése elleni fellebbezési jog biztosítása ugyanis nem azzal függ össze, hogy az alperes tartott-e személyes meghallgatást vagy sem. A jogorvoslati jogot maga a jogszabály, a Knpt. 3. § (4) bekezdés utolsó mondata zárja ki.

Összegezve: az alperes részéről jogsértés nem történt, nem sérült a felperesnek sem a tisztességes eljáráshoz fűződő joga, sem valamely személyiségi joga, így ezekkel összefüggésben sérelemdíj és kártérítés iránti követelése egyaránt alaptalan.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes köteles a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) és 15. § (1) bekezdései alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jogos eljárásban a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az államnak, külön felhívásra. Az ítéletábra a pertárgyértéket 215.000,- Ft-ban állapította meg tekintettel arra, hogy a felperes keresetében nem csupán 200.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére terjesztette elő keresetét, hanem az eljárás során megfizetett díj és illeték – mint kár – megtérítését is igényelte, így ehhez mérten határozta meg a fellebbezési eljárási illetéket (1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 46. § (1) bekezdés).

Szeged, 2017. szeptember 15.

|                         |                    |                                |
|-------------------------|--------------------|--------------------------------|
| Dr. Kiss Gabriella s.k. | Bálint Attila s.k. | . Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k. |
| a tanács elnöke         | előadó bíró        | táblabíró                      |